

8 Ik ben de Deur en Ik ben de goede Herder

In Johannes 10:1-21 komen we de volgende twee 'Ik ben', *eigoo eimi* - uitspraken van de Heere tegen.

*'Ik ben de Deur' en
'Ik ben de goede Herder'.*

Beide spelen zich af rondom het beeld van een schaapskooi. We lezen 'Ik ben de Deur' in vers 7 en 9 en 'Ik ben de goede Herder' in vers 11 en 14.

Een gelijkenis

De Heere vertelt Zijn toehoorders een gelijkenis. Daarin stelt Hij de herder tegenover een dief en een rover. En we moeten hier duidelijk denken aan veeroof. Diefstal van schapen. De Heere stelt twee zaken in de herder en de dief tegenover elkaar.

Ten eerste gaat de herder door de deur naar binnen en de rover niet. Die probeert van elders naar binnen te klimmen.

Ten tweede roept de herder als hij binnen is zijn schapen bij name en leidt hij ze naar buiten. De schapen herkennen zijn stem en zullen hem volgen. De rover daarentegen kan roepen wat hij wil. De schapen kennen zijn stem niet. En hoe harder hij roept, hoe verder de schapen bij hem vandaan zullen willen blijven.

Het beeld was voor een schapenhoudend volk als de Joden duidelijk. Maar de betekenis ervan begrepen de luisteraars niet.

De herder en de dief

In de toelichting van de Heere bij deze gelijkenis lezen we dan de eerste twee uitspraken met 'Ik ben.'

'Jezus dan zei opnieuw tegen hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ik ben de Deur voor de schapen. Allen die vóór Mij gekomen zijn, zijn dieven en rovers, maar de schapen hebben niet naar hen geluisterd. Ik ben de Deur; als iemand door Mij naar binnen gaat, zal hij behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden. De dief komt alleen maar om te stelen, te slachten en verloren te laten gaan; Ik ben gekomen, opdat zij leven hebben en overvloed hebben.' (Joh. 10:7-10).

Merk weer op de tegenstelling tussen de herder en de dief. De herder heeft het goede met zijn schapen voor. Hij wil dat zij overvloed hebben. Hij leidt ze in grazige weiden. En hij is bereid om ze daarvoor tot de dood toe te beschermen. De dief komt alleen voor zijn eigen overvloed. En dat egoïsme betekent de dood van de schapen.

De Deur

In de uitleg van de gelijkenis noemt de Heere Zich zowel de Herder als de Deur. Hoe zit dat? Sommige verklaarders denken bij de Deur aan de deur van de tabernakel. Als we in de concordantie naar het woord 'deur' zoeken dan is het aantal keer dat dit woord in de vijf boeken van Mozes gebruikt wordt een krachtig getuigenis voor deze uitleg. En ook het feit dat Paulus in Hebreeën 10:20 het voorhangsel in de tabernakel of de tempel 'Zijn vlees' noemt zou in die richting kunnen wijzen.

Toch lijkt een verwijzing naar de tabernakel mij hier niet op zijn plaats. We komen deze woonplaats van God in een volgende studie nog tegen, maar in dit hoofdstuk wordt er nadrukkelijk gesproken over de deur van de schapen. De Heere legt het beeld van de schaapskooi uit. En hierin noemt Hij Zichzelf zowel de Deur van de schapen als ook de Herder Zelf.

Nogmaals: hoe zit dat? Een plaatje spreekt hier wellicht meer dan woorden.

In bovenstaande afbeeldingen zien we een schaapskooi zoals we ons die moeten voorstellen in de gelijkenis van de Heere. We moeten even het beeld van schaapskooien uit onze landelijke provincies laten varen. Het is geen gebouw met hoge wanden en een dak. Dat verklaart ook het naar binnen klimmen van de dief in vers 1. De muren waren bedoeld om de schapen bijeen te houden en 's nachts te beschermen tegen wild gedierte. Voor een mens was er geen hele grote inspanning nodig om over de muur te komen en de schaapskooi binnen te klimmen.

Als al zijn schapen binnen zijn posteert de herder zich in de opening waardoor de schapen in en uit kunnen gaan en hij houdt daar de wacht. En zo is de Herder tegelijkertijd de Deur.

De herder en de huurling

In het daaropvolgende gedeelte van vers 11 tot 14 stelt de Heere de herder en de huurling tegenover elkaar. De huurling, een dienstknecht van de herder, is niet dezelfde als de dief en de rover van vers 1. De huurling wordt hier geïntroduceerd om nog een extra eigenschap van de herder uit te doen blinken. Dat een rover bij het naderen van een hongerige wolf zijn leven niet zal wagen voor de schapen is vanzelfsprekend. Zijn doel was niet anders dan dat van de wolf, namelijk dood en verderf zaaien onder de schapen.

Dat gold niet voor de huurling. Een huurling kreeg de zorg voor de schapen tegen betaling. Het waren niet zijn eigen schapen. Als deze dienstknecht een wolf ziet komen bedenkt hij zich ook geen twee keer. Het zijn niet zijn eigen schapen. Ook hij heeft er zijn eigen leven niet voor over. Hij is liever zijn baan dan zijn leven kwijt. Werk kan hij wel weer krijgen bij een andere schaapskooi met andere schapen.

Heel anders is het met de herder. De schapen zijn van hem. Hij kent hen. Hij heeft ze zelfs allemaal een naam gegeven. En zij kennen hem en zijn stem. De schapen zijn hem lief geworden en zij zijn van de herder gaan houden. Een goede herder met hart voor zijn schapen zal niet op de loop gaan als er een wolf aan komt. Hij geeft zijn leven voor de schapen.

De goede herder geeft zijn leven voor de schapen

Met deze uitspraak leidde de Heere onderwijs in dat opnieuw tweedracht onder de Joden teweegbracht. Als de Heere zegt dat Hij de goede Herder is, zegt Hij tevens wat dat betekent.

‘Ik geef Mijn leven voor de schapen.’ (Joh. 10:15).

Daarom is er behoudenis voor degenen die door Hem, de Deur, ingaan. (Joh. 10:9). De deur wordt bewaakt met het leven van de Herder Zelf. Achter die deur is veiligheid. Maar, zo zouden we kunnen denken, wat heeft de kudde schapen aan een dode herder? Niets toch? Maar daarom voegt de Heere nog een uitspraak toe aan de uitleg van de gelijkenis.

‘Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik Mijn leven geef om het opnieuw te nemen. Niemand neemt het Mij af, maar Ik geef het uit Mijzelf; Ik heb macht het te geven, en heb macht het opnieuw te nemen. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen.’ (Joh. 10:17, 18).

De Heere spreekt hier regelrecht over Zijn eigen opstanding uit de dood.

De reden van de tweedracht die dan volgt laat zich raden. Welk mens durft dit op de lippen te nemen? Wie durft er van zichzelf te zeggen dat hij macht heeft zijn eigen leven opnieuw op te nemen nadat hij is gestorven? Wie anders dan alleen degene die sterker is dan de dood? En wie is dat?

We hebben het in deze studies al eerder gezien. Niemand anders dan God alleen heeft macht over leven en over dood. En ook hier vereenzelvigde de Heere Jezus Zich weer met God zelf. Een aantal Joden schreven deze woorden liever toe aan de duivel. (Joh. 10:20). Maar anderen reageerden hierop met verwijzing naar het teken dat de Heere net had gedaan. Hij had de ogen van een man die blind geboren was geopend. Kunnen dit de woorden van een bezetene zijn?

De context

Deze laatste woorden in vers 21 plaatsen deze gelijkenis meteen in de juiste context. Ze geven aan met welk doel de Heere Jezus deze gelijkenis gesproken had, en wie hij op het oog had. Direct voorafgaand aan de gelijkenis lezen we de genezing van de blindgeborene. En het zijn de farizeeën die weigeren dit als een teken van God te erkennen.¹ Zij zijn het die begeren om de ware schapen te roven. Een van hun middelen was om hen te versteken van onderwijs en hen uit de synagoge te werpen.² Merk op hoe de Heere Jezus Zijn schaap meteen opzoekt en vindt als Hij hoort dat de blindgeborene vanwege zijn getuigenis uit de synagoge geworpen is.

Het zijn ook de meesten van de schriftgeleerden en de farizeeën die de ware schapen verhinderen om de schaapskooi in te gaan.

‘Maar wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u sluit het Koninkrijk der hemelen voor de mensen; u gaat er immers zelf niet binnen, en hen die er binnen willen gaan, laat u er niet binnengaan.’ (Mat. 23:13).

En daarom wijst Hij ook hen op de waarheid: Ik ben de deur. De blindgeborene man bevestigt de woorden van vers 4 en 5. Bedenk dat hij de Heere ook direct na zijn genezing niet gezien had. Hij had alleen Zijn stem gehoord! En die stem volgde hij, ongeacht de gevolgen. En toen de Heere hem had opgezocht en tot Hem zei dat Hij de Zoon van God was, geloofde hij onmiddellijk in Hem en aanbad hij Hem (Joh. 9:38).

---

¹ Johannes 9:16, 24, 28.

² Johannes 9:22, 34, 35.